

Định hướng xây dựng nội dung giáo dục địa phương theo Chương trình Giáo dục phổ thông mới

Đào Văn Toàn¹, Bùi Diệu Quỳnh²,
Lê Thị Sông Hương³

¹ Email: toandvt@yahoo.fr

² Email: dieuquynhvaro@yahoo.com

³ Email: songhuong1204@gmail.com

Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam
52 Liễu Giai, Ba Đình, Hà Nội, Việt Nam

TÓM TẮT: Trong xu thế “địa phương hóa chương trình đảm bảo phù hợp chương trình giáo dục phù hợp với bối cảnh, điều kiện của địa phương” nhằm phát huy tối đa hiệu quả của chương trình cũng như tận dụng điều kiện sẵn có của địa phương, hướng tới mục tiêu thành công của người học trong nhà trường tại địa phương đó. Bài viết tổng quan chung tình hình xây dựng nội dung giáo dục địa phương tại một số quốc gia lân cận, nơi đang triển khai mạnh xu thế này và tổng quan thực trạng triển khai nội dung này ở Việt Nam, từ đó đề xuất định hướng xây dựng nội dung giáo dục địa phương theo Chương trình Giáo dục phổ thông mới. Nhóm tác giả đưa ra một số ví dụ cụ thể cho việc lựa chọn nội dung giáo dục địa phương sao cho phù hợp với bối cảnh của địa phương và điều kiện triển khai của nhà trường.

TỪ KHÓA: Nội dung địa phương; chương trình mới; chương trình nhà trường; kế hoạch giáo dục nhà trường.

→ Nhận bài 27/8/2019 → Nhận kết quả phản biện và chỉnh sửa 06/9/2019 → Duyệt đăng 25/10/2019.

1. Đặt vấn đề

Một trong những tư tưởng được nhấn mạnh trong tiến trình đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục (GD) là tư tưởng phân quyền, huy động sự tham gia của các cấp trong việc xây dựng và triển khai Chương trình (CT) Giáo dục phổ thông (GDPT). Nghị quyết 29 - BCH TW khóa XI [1] nhấn mạnh yêu cầu: “Đẩy mạnh phân cấp, nâng cao trách nhiệm, tạo động lực và tính chủ động, sáng tạo của các cơ sở GD, đào tạo”.

Nghị quyết Số 88/2014/QH13 [2] của Quốc hội xác định: “Thực hiện một CT GDPT thống nhất nhưng mềm dẻo, linh hoạt. Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) chủ trì xây dựng, thẩm định và ban hành CT GDPT, quy định những yêu cầu về phẩm chất và năng lực của học sinh (HS) cần đạt được sau mỗi cấp học, những lĩnh vực và nội dung GD bắt buộc đối với tất cả HS trên phạm vi toàn quốc; Ủy ban nhân dân tỉnh và thành phố trực thuộc trung ương tổ chức biên soạn bổ sung những nội dung về đặc điểm lịch sử, văn hóa và kinh tế - xã hội của địa phương, đồng thời dành thời lượng cho cơ sở GD chủ động vận dụng để xây dựng và triển khai thực hiện kế hoạch GD phù hợp với điều kiện cụ thể của nhà trường.

Chấp hành các chủ trương này, Ban soạn thảo CT GDPT tổng thể mới đã xác định quan điểm xây dựng CT: “CT bảo đảm định hướng thống nhất và những nội dung GD cốt lõi, bắt buộc đối với HS toàn quốc, đồng thời trao quyền chủ động và trách nhiệm cho địa phương và nhà trường trong việc lựa chọn, bổ sung một số nội dung GD và triển khai kế hoạch GD phù hợp với đối tượng GD và điều kiện của địa phương, của cơ sở GD, góp phần bảo đảm kết nối hoạt

động của nhà trường với gia đình, chính quyền và xã hội” [3]. Trong CT GDPT tổng thể, nội dung GD của địa phương (NDGDĐP) được xác định là một nội dung GD bắt buộc từ tiểu học (TH) đến hết trung học phổ thông (THPT): “Ở TH, NDGDĐP được tích hợp với Hoạt động trải nghiệm. Ở trung học cơ sở (THCS), THPT, NDGDĐP được tổ chức dưới hình thức chuyên đề” [4] với thời lượng 35 tiết/năm (ở THCS và THPT). Để hỗ trợ các tỉnh/thành phố và các cơ sở GD triển khai kịp thời, có hiệu quả việc dạy học NDGDĐP khi thực hiện CTGDPT mới, Bộ GD&ĐT cần có hướng dẫn cụ thể.

Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam tổ chức nghiên cứu luận cứ khoa học làm cơ sở cho việc triển khai NDGDĐP theo CT GDPT mới: Cơ sở lý luận, cơ sở pháp lý và cơ sở thực tiễn (kinh nghiệm quốc tế, rà soát các yếu tố liên quan đến NDGDĐP trong CT GDPT hiện hành, thực trạng và kinh nghiệm các địa phương), rà soát các yếu tố liên quan trong CT GDPT tổng thể và dự thảo CT GDPT các môn học mới; trên cơ sở đó đề xuất các định hướng và khuyến nghị cho việc xây dựng NDGDĐP. *Bài báo là sản phẩm khoa học của nhiệm vụ thường xuyên năm 2019 “Nghiên cứu hướng dẫn các cơ sở giáo dục xây dựng kế hoạch giáo dục nhà trường” do Thạc sĩ Nguyễn Thanh Trịnh làm chủ nhiệm.*

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Cơ sở khoa học

2.1.1. Cơ sở lý luận

Sự thích hợp nội dung CT quốc gia với bối cảnh thực tiễn của từng địa phương nhằm phát huy tối đa hiệu quả thực hiện CT là phần vô cùng quan trọng trong đảm bảo chất

lượng GD và đạt được mục tiêu GD. Thúc đẩy xây dựng CT địa phương là cách làm phù hợp CT với các địa phương khác nhau về văn hóa và bối cảnh kinh tế - xã hội. Đồng thời, xây dựng CT địa phương là cấu phần quan trọng trong xu thế phi tập trung hóa GD, quản lý [4]. CT mang tính địa phương cho phép tận dụng các nguồn lực của địa phương như một chủ thể và khách thể của quá trình giảng dạy nhằm đạt được mục tiêu GD chung và mục tiêu phát triển của chính địa phương đó. Trong tổng quan các xu thế của thế giới trong địa phương hóa CT đảm bảo phù hợp với bối cảnh, điều kiện của địa phương do UNESCO nghiên cứu đã cho thấy những hành động cụ thể của nhiều quốc gia thực hiện NDGDĐP. Cụ thể, Indonesia bắt đầu tiến hành xây dựng CT GDĐP từ CT quốc gia từ năm 1994, trong đó CT địa phương có 20% môn học độc lập, CT địa phương đảm bảo chuẩn tối thiểu của năng lực (NL) người học (theo quy định của CT) và nội dung CT, phương pháp giảng dạy và quy trình đánh giá là phi tập trung, tức là đa dạng tùy theo thực tiễn địa phương. Ở Phần Lan, phi tập trung hóa trong CT GD được thực hiện từ những năm 1990 với yêu cầu CT GD tại nhà trường cần sát với bối cảnh của nhà trường tại địa phương. Ở Argentina, CT nhà trường có 10% số tiết là dành cho môn học tự chọn mang tính địa phương và phần này không nằm trong CT quốc gia [4].

Có thể thấy, xu hướng phi tập trung hóa trong thực hiện CT ở cấp độ địa phương đã được thực hiện từ rất lâu ở các quốc gia khác với quy định rõ một thời lượng nhất định dành cho NDGDĐP, do địa phương chủ động lựa chọn và xây dựng. Tổng quan từ nhiều nghiên cứu về quản lý và phát triển CT cho thấy, tiếp cận phi tập trung hóa/phân cấp quản lý phát triển CT GD hiện nay đang là xu thế chung trên thế giới. Xu thế này kết hợp hai mô hình tập quyền trung ương và mô hình phân quyền địa phương hướng tới đảm bảo tính linh hoạt trong triển khai CT; Tăng cường sự tham gia của giáo viên, cha mẹ HS và cộng đồng địa phương; Phù hợp với bối cảnh, điều kiện và nhu cầu của các địa phương cũng như nhu cầu thực tiễn của từng nhà trường.

Theo cách tiếp cận nêu trên, trong nghiên cứu về xây dựng CT địa phương của New Zealand đã chỉ ra rằng, các địa phương cần xây dựng CT GD của địa phương sao cho vừa “thích ứng” khung CT GD quốc gia vừa mang tính địa phương thể hiện bởi 3 yếu tố: Nói về địa phương (sử dụng bối cảnh địa phương để xây dựng khung học tập); Bởi địa phương (thiết kế bởi nguồn lực địa phương, với sự hợp tác với các bên liên quan ở địa phương); Dành cho địa phương (đáp ứng những nhu cầu cụ thể của trẻ em và cộng đồng địa phương). Bên cạnh đó, phát triển một CT giảng dạy địa phương không nên là về việc cắt giảm bất cứ nội dung nào đó (có thể do không phù hợp với bối cảnh nhà trường, hay địa phương), mà là làm nổi bật những gì cần được đánh giá cao nhất từ quan điểm của toàn thể trường học và địa phương đó. CT giảng dạy địa phương là “ngôn ngữ chung” được phát triển trong mỗi trường và là khuôn khổ để lập kế hoạch phát triển GD trong nhà trường [5].

Bên cạnh đó, NDGDĐP trong CT này bao gồm những nội dung GD được bổ sung thêm vào CT GD quốc gia mang tính quốc gia đáp ứng nhu cầu thực tiễn của từng địa phương, của nhà trường ở địa phương đó. CT GDPT tổng thể mới ban hành tháng 12 năm 2018 đã thể hiện rõ quan điểm này. Trong đó, NDGDĐP là một thành tố của CT GD địa phương, việc thiết kế NDGDĐP gắn chặt với thiết kế CT GD địa phương.

2.1.2. Kinh nghiệm quốc tế

Kết quả tổng quan kinh nghiệm quốc tế cho thấy, hiện nay đa số các nước tiếp cận theo quan điểm đặt NDGDĐP trong CT GD địa phương và CT GD nhà trường, đặc biệt là trong khuôn khổ CT GD nhà trường (NDGDĐP có thể được tích hợp với các lĩnh vực ND GD khác hoặc được tổ chức thành lĩnh vực GD độc lập); Nội dung địa phương là một vấn đề quan trọng của nội dung CT và chuẩn GD quốc gia, góp phần phát triển NL HS, phục vụ cho sự phát triển của địa phương [4].

Cụ thể, các địa phương lập kế hoạch và các quy định liên quan đến nội dung, tài liệu và phương pháp dạy học định hướng cho việc tổ chức hoạt động dạy học một cách cụ thể, phù hợp với điều kiện và nhu cầu của địa phương. CT địa phương là kế hoạch GD bao gồm nội dung và phương pháp GD được thiết kế xuất phát từ những đặc điểm tự nhiên, xã hội và văn hóa của địa phương, đáp ứng nhu cầu phát triển của địa phương, được dạy học cho HS sinh sống ở địa phương. Bên cạnh đó, nội dung địa phương ở các quốc gia là nội dung dạy học mà HS chưa được học trong CT quốc gia, bổ trợ cho CT chung (với thời lượng 10-30% tổng thời lượng các nội dung GD ở mỗi cấp) nhằm phát triển cho HS những NL thích ứng với những đặc điểm đặc thù của địa phương, phát huy những đặc điểm đặc trưng của địa phương, góp phần phát triển tiềm năng của địa phương [4],[5]. Đặc biệt, các cơ quan GD địa phương biên soạn chuẩn NL cho môn học.

Nhìn chung, các nước đều dựa vào tuyên bố chung của CT quốc gia để xây dựng NDGDĐP. Định hướng về nội dung địa phương gồm: Bối cảnh, mục tiêu, phạm vi dạy học, nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức dạy học, quy trình biên soạn tài liệu, kiểm tra đánh giá... theo từng cấp học. Tuy nhiên, nội dung địa phương luôn được khuyến khích xem xét ở góc độ đặc thù địa phương, các điều kiện triển khai CT GD ở nhà trường, từ đó các địa phương, các nhà trường điều chỉnh và vận hành linh hoạt, sáng tạo nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức dạy học, thời lượng quy định.

2.1.3. Kinh nghiệm thực tiễn Việt Nam

Kết quả rà soát CT GDPT hiện hành (2006) [6] cho thấy, Bộ GD&ĐT đã có định hướng chỉ đạo phi tập trung hóa trong quản lý CT GD là hướng dẫn cụ thể về việc lồng ghép, tích hợp NDGDĐP trong CT GD các môn học. Đối với các nội dung địa phương quy định cụ thể trong CT, sách giáo

khoa: Nhiều sở GD đã tổ chức lựa chọn nội dung phù hợp ở địa phương để biên soạn tài liệu dạy học... Hình thức tổ chức dạy học phong phú (Ví dụ: GD thông qua di sản, dạy học gắn với sản xuất, kinh doanh và bảo vệ môi trường, gắn với mục tiêu và nguồn lực địa phương... Dạy học qua trải nghiệm thực tế là một xu hướng tích cực ở các nhà trường phổ thông tại nhiều địa phương).

Tuy nhiên, CT GDPT 2006 chưa chú ý đến quan điểm phân cấp/phi tập trung hóa, chưa đề cập tường minh đến NDGDĐP. Do vậy, NDGDĐP trong nhiều môn học chưa đáp ứng đầy đủ, toàn diện các mục tiêu đã đề ra; Nội dung dạy học còn nặng về kiến thức và thiên về văn hóa, lịch sử, địa lí, môi trường... các vấn đề còn ít được quan tâm là: Tính đặc thù, thời sự..., vấn đề hướng nghiệp, kinh tế, thể mạnh của địa phương...; Cách tiếp cận còn hướng đến mục tiêu kiến thức nên chưa đạt được yêu cầu phát triển NL; Sau khi học, HS ít biết vận dụng kiến thức vào giải quyết các vấn đề thực tiễn của địa phương; Nhiều nội dung địa phương trong các môn học còn trùng lặp hoặc các nội dung địa phương của các cơ sở biên soạn còn chồng chéo lẫn nhau và chồng chéo với CT quốc gia. Ở một số môn học, nội dung địa phương còn nặng nề, hàn lâm, chưa phù hợp với tâm sinh lí lớp học, cấp học. Đặc biệt, quan điểm nội dung địa phương thiết kế theo mạch, độc lập trong từng môn học riêng lẻ hoặc các địa phương biên soạn một cách cứng nhắc đã ảnh hưởng lớn đến hiệu quả của việc dạy học nội dung địa phương trong các nhà trường; Hình thức tổ chức, phương pháp dạy học chưa phong phú, đa dạng. Khâu biên soạn tài liệu NDGDĐP chưa được thống nhất, thiếu nguyên tắc và tiêu chí...

Từ nghiên cứu về xây dựng và tổ chức thực hiện NDGDĐP trong lý luận cũng như thực tiễn ở quốc tế và Việt Nam, một số bài học kinh nghiệm cho việc xây dựng CT địa phương - NDGDĐP đã được rút ra làm cơ sở quan trọng để đề xuất những giải pháp đúng đắn, hợp lí giúp xây dựng NDGDĐP trong các CT địa phương đạt được hiệu quả.

2.1.4. Nội dung giáo dục địa phương thể hiện trong Chương trình Giáo dục phổ thông mới (2018)

Trên tinh thần tuân thủ định hướng của Đảng và Nhà nước, CT GDPT tổng thể mới ban hành năm 2018 đã nêu rõ quan niệm: “NDGDĐP là các vấn đề cơ bản hay thời sự về văn hóa, lịch sử, địa lí, kinh tế, xã hội, môi trường, hướng nghiệp... của địa phương bổ sung cho nội dung GD bắt buộc chung thống nhất trong cả nước, nhằm trang bị cho HS những hiểu biết về nơi sinh sống, bồi dưỡng cho HS tình yêu quê hương, ý thức tìm hiểu và vận dụng những điều đã học để góp phần giải quyết những vấn đề của quê hương” [3].

Cụ thể, CT GDPT mới quy định: Ở TH, NDGDĐP được tích hợp với Hoạt động trải nghiệm. Ở THCS, THPT, NDGDĐP được tổ chức dưới hình thức chuyên đề với thời lượng nhất định [3]. Các tỉnh, thành phố trực thuộc trung

ương tổ chức xây dựng, thẩm định NDGDĐP để đưa vào CTGDPT, báo cáo để Bộ GD&ĐT phê duyệt. Bên cạnh đó, với quan niệm NDGDĐP như một lĩnh vực GD độc lập, bổ sung cho CT GD quốc gia. Trong CT GDPT, một số môn học, NDGDĐP đã được đề cập ở mức độ nhất định (cơ hội bồi dưỡng...). Ở một số CT GD như CT GD môn Địa lí, thậm chí nội dung GD địa lí địa phương được coi như một mạch nội dung, một chủ đề trong CT GD. Theo đó, khâu lựa chọn nội dung địa phương cần xem xét kĩ lưỡng, so sánh chi tiết, tránh chồng chéo, lặp lại khi xây dựng NDGDĐP như một lĩnh vực độc lập.

2.2. Đề xuất một số định hướng xây dựng và triển khai nội dung giáo dục địa phương

2.2.1. Xây dựng chương trình nội dung giáo dục địa phương

a. Mục tiêu của NDGDĐP

- Có một số hiểu biết cơ bản về đặc điểm chính cũng như các vấn đề thời sự về văn hóa, lịch sử, địa lí, kinh tế, xã hội, môi trường, hướng nghiệp... của địa phương.

- Hình thành và phát triển các NL cốt lõi trong CT GDPT tổng thể, đặc biệt là NL giải quyết vấn đề, khả năng tự định hướng nghề nghiệp, khả năng thích ứng cuộc sống, ...

- Phát triển tình yêu, niềm tự hào và gắn bó với quê hương, với cộng đồng địa phương; Ý thức được vai trò của bản thân và ý nghĩa của gắn kết, hòa nhập với cộng đồng, sẵn sàng tham gia đóng góp xây dựng quê hương và cộng đồng; Có ý thức giữ gìn truyền thống quê hương, phát huy tiềm lực và thể mạnh địa phương, vận dụng những kiến thức và kĩ năng đã học để góp phần giải quyết những vấn đề của địa phương; Chuẩn bị cho cuộc sống xã hội và nghề nghiệp.

Đặc biệt cần lưu ý, NDGDĐP phải hướng tới góp phần đáp ứng nhu cầu và định hướng phát triển của địa phương (về con người, văn hóa, kinh tế - xã hội...), đồng thời tăng cường huy động các nguồn lực địa phương, sự tham gia của cộng đồng, các bên liên quan tại địa phương trong công tác GD.

b. Nguyên tắc xây dựng NDGDĐP

Quán triệt đường lối, quan điểm của Đảng và tuân thủ Hiến pháp, pháp luật; Đảm bảo tính đặc thù địa phương, phù hợp với thực tiễn địa phương và nhà trường, đáp ứng nhu cầu và định hướng phát triển của địa phương; Phù hợp với mục tiêu GD của CT GDPT quốc gia; Đảm bảo tính đồng bộ giữa mục tiêu, nội dung, phương pháp GD và đánh giá kết quả GD. Đảm bảo tính toàn diện, cân đối giữa mục tiêu và các mạch NDGDĐP; Bảo đảm tính tiếp nối, liên thông giữa các cấp học, lớp học; Đảm bảo tính khoa học, sư phạm, vừa sức, phù hợp với các đặc điểm tâm sinh lí, trình độ phát triển nhận thức của HS. NDGDĐP tránh quá tải cho HS, tránh trùng lặp; Quán triệt quan điểm tích hợp, phân hóa và đảm bảo tính mở, linh hoạt, mỗi nhà trường triển khai NDGDĐP trong khuôn khổ khoa học GD nhà trường, phù hợp với điều kiện, nguồn lực thực tiễn của nhà trường.

c. Cách thức xây dựng NDGDĐP

Xác định mục tiêu và kế hoạch dạy học NDGDĐP của tỉnh/thành phố; Chọn lựa các mạch/chủ đề nội dung nhằm đáp ứng mục tiêu đã xác định, phù hợp với các nguyên tắc xây dựng nội dung đã nêu; Tổ chức, sắp xếp các mạch/chủ đề nội dung thành hệ thống chuyên đề, phân bổ theo từng cấp học hoặc lớp học; Với mỗi chuyên đề/mạch nội dung cần xác định rõ mục tiêu, yêu cầu cần đạt về kiến thức, kỹ năng, thái độ, năng lực...

d. Một số gợi ý xây dựng các mạch nội dung

Có thể xây dựng các mạch/chủ đề NDGDĐP dựa vào các lĩnh vực hoặc theo mục tiêu GD: Xây dựng các mạch nội dung theo lĩnh vực (Thiên nhiên, con người địa phương; Lịch sử, văn hóa, GD địa phương; Kinh tế, xã hội địa phương; Hướng nghiệp địa phương; Chính trị, quốc phòng địa phương...); Xây dựng các mạch nội dung theo mục tiêu GD (Phục vụ các nhu cầu phát triển của địa phương: Văn hóa - xã hội, kinh tế, chính trị, an ninh, quốc phòng, đào tạo nhân lực, bảo vệ môi trường, ...).

2.2.2. Hướng dẫn biên soạn tài liệu về nội dung giáo dục địa phương

a. *Yêu cầu biên soạn tài liệu:* Xác định mức độ NDGDĐP phù hợp, khoa học cơ bản, phù hợp với thực tiễn địa phương; nên theo hướng tích hợp và coi trọng thực hành, ngôn ngữ trong sáng, dễ hiểu.

b. *Tổ chức biên soạn tài liệu NDGDĐP:* Cần thực hiện các bước cơ bản: Tập huấn cho các tác giả soạn thảo đề cương và tài liệu NDGDĐP; Xây dựng đề cương tài liệu và tổ chức góp ý đề cương; Biên soạn bản thảo tài liệu GD địa phương; tổ chức góp ý và thẩm định tài liệu; Tổ chức dạy thực nghiệm tại một số địa phương; Chỉnh sửa tài liệu sau thẩm định để đưa vào sử dụng.

c. *Tài liệu:* Tài liệu GD NDGDĐP cần được biên soạn cho cả giáo viên và HS.

2.2.3. Hướng dẫn tổ chức thực hiện nội dung giáo dục địa phương

a. Thời lượng, thời gian thực hiện

Dạy học tích hợp ở cấp TH và dạy học với tư cách là nội dung GD/môn học độc lập ở THCS và THPT với thời lượng 1 tiết/tuần; Căn cứ vào nhu cầu và điều kiện cụ thể, sở GD&ĐT chọn lựa, sắp xếp và phân bổ thời lượng thực hiện cho các chuyên đề NDGDĐP (theo tuần, tháng, học kì, năm học).

b. Xây dựng kế hoạch thực hiện

Xác định căn cứ xây dựng kế hoạch thực hiện (Hướng dẫn thực hiện NDGDĐP của sở GD và phòng GD; Nhiệm vụ năm học của nhà trường; Kế hoạch GD của nhà trường; Điều kiện thực tế của địa phương, thực tế của nhà trường); Xây dựng kế hoạch triển khai NDGDĐP (sở GD&ĐT và các cơ sở GD&ĐT địa phương xây dựng kế hoạch thực hiện gồm xác định mục tiêu, phân bổ nội dung, thời gian dạy học; đối tượng, địa điểm, hình thức tổ chức thực hiện; Hình thức kiểm tra, đánh giá, kinh phí triển khai...); Tổ chức

nhân lực và huy động nguồn lực (tận dụng các tối đa nguồn lực của địa phương); Hình thức tổ chức và phương pháp dạy học (Kết hợp học tập trên lớp với tổ chức hoạt động trải nghiệm, tham quan, thực hiện dự án, hoạt động phục vụ cộng đồng, hoạt động tình nguyện...); Chú trọng hoạt động thực hành, thực địa tại địa phương... Kết hợp một cách hợp lý những phương pháp dạy học truyền thống với các phương pháp và kỹ thuật dạy học hiện đại...).

c. Đánh giá và sử dụng kết quả đánh giá

Nhà trường và giáo viên thực hiện công tác kiểm tra, đánh giá bằng cách kết hợp các hình thức đánh giá khác nhau: Nhận xét, cho điểm,... Hình thức tổ chức, phương thức đánh giá bảo đảm độ tin cậy, phù hợp, không gây áp lực cho HS, hạn chế tốn kém; Kết quả học tập NDGDĐP được ghi vào hồ sơ của HS: Nêu nhận xét hoặc cho điểm; Cơ quan quản lý GD các cấp tổ chức đánh giá việc thực hiện NDGDĐP cũng như kết quả thực hiện NDGDĐP nhằm quản lý chất lượng, phát triển CT NDGDĐP theo hướng điều chỉnh nâng cao tính khả thi...

d. Trách nhiệm các bên liên quan

Bộ GD&ĐT tổ chức phê duyệt tài liệu NDGDĐP trên cơ sở biên bản hội đồng thẩm định của địa phương; Ủy ban nhân dân tỉnh/thành phố phê duyệt nội dung, kế hoạch thực hiện; Tổ chức biên soạn thẩm định tài liệu; Sở GD&ĐT xây dựng kế hoạch thực hiện; Chủ trì tổ chức biên soạn và thẩm định trình Bộ GD&ĐT; Ban hành các công văn hướng dẫn kế hoạch và tài liệu NDGDĐP đã được Bộ GD&ĐT phê duyệt; Tổ chức phê duyệt các NDGDĐP đặc thù ở xã phường (nếu có) theo phân cấp quản lý; Phòng GD&ĐT thông báo tới các cơ sở GD phổ thông kế hoạch và NDGDĐP đã được phê duyệt; Tổ chức phê duyệt các NDGDĐP đặc thù ở xã phường (nếu có) theo phân cấp quản lý; Các nhà trường xây dựng kế hoạch và tổ chức thực hiện triển khai NDGDĐP của đơn vị mình.

3. Kết luận

Kết quả nghiên cứu đã trình bày ở trên cho thấy, những quan điểm về NDGDĐP nên được đề xuất mở và linh hoạt hơn so với quan điểm đã nêu trong CT GDPT tổng thể nhằm đáp ứng tốt hơn các tư tưởng đổi mới của Nghị quyết 29 và Nghị quyết 88 của Quốc hội. Tuy nhiên, để phục vụ kịp thời việc biên soạn công văn hướng dẫn của Bộ GD&ĐT, chúng tôi giới hạn phạm vi, về cơ bản đi theo các quan điểm được nêu trong CT GDPT mới. Vì NDGDĐP là một lĩnh vực nội dung song song với các lĩnh vực nội dung bắt buộc khác trong CT GDPT quốc gia, mỗi địa phương (tỉnh/thành phố trực thuộc trung ương) cần xây dựng CT NDGDĐP cho các trường trong địa bàn với đầy đủ các thành tố: Mục tiêu, nội dung, yêu cầu cần đạt/chuẩn, Phương pháp, phương tiện và hình thức tổ chức dạy học, kiểm tra đánh giá..., trên cơ sở đó tổ chức biên soạn tài liệu dạy học (cho HS và cho giáo viên).

Tài liệu tham khảo

- [1] Nghị quyết số 29 - NQ/TW ngày 04 tháng 11 năm 2013 Hội nghị Trung ương khóa 8 về Đổi mới căn bản, toàn diện Giáo dục và Đào tạo.
- [2] Nghị quyết Số 88/2014/QH13 của Quốc hội ban hành ngày 28 tháng 11 năm 2014 về Đổi mới Chương trình, Sách giáo khoa giáo dục phổ thông.
- [3] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2018), *Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể*.
- [4] http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/COPs/Pages_documents/Resource_Packs/TTCD/sitemap/Module_4/Module_4_2_concept.html.
- [5] <https://nzcurriculum.tki.org.nz/Curriculum-resources/NZC-Online-blog/Developing-a-local-curriculum>
- [6] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2006), *Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể*.

ORIENTATIONS FOR DEVELOPING THE CONTENT OF LOCAL EDUCATION UNDER THE NEW GENERAL EDUCATION CURRICULUM

Dao Van Toan¹, Bui Dieu Quynh²,
Le Thi Song Huong³

¹ Email: toandvt@yahoo.fr

² Email: dieuquynhvaro@yahoo.com

³ Email: songhuong1204@gmail.com

The Vietnam National Institute of Educational Sciences
52 Lieu Giai, Ba Dinh district, Hanoi, Vietnam

ABSTRACT: *In the trend of “localizing national curriculum towards its appropriateness to the local situation and condition” in order to maximize the effectiveness of the curriculum as well taking advantage of locally available conditions towards the goal of students’ success in those local schools, the article aims to present an overview of the situation of developing the content of local education in both Vietnam and neighboring countries where this strategy is being strongly implemented. From that point of view, the article provides orientation for the development of local education content under the new general education curriculum. The author also presents some specific examples for selecting the content of local education to suit the local context and school’s implementation conditions.*

KEYWORDS: Local education; new curriculum; school curriculum; school education plan.